

geval', zo werd ons later verteld¹, 'was in Den Haag het gesprek van de dag en vele mensen hebben er veel plezier in gehad'²) – Meynen stelde dat aanbod in de ministerraad ter discussie. Er werd over gestemd – de meeste ministers (maar wij weten niet, hoevelen) waren van oordeel dat het aanbod moest worden afgewezen. Aldus geschiedde en Kruls bleef Chef-Staf.

In diezelfde tijd ging Meynen zich rekenschap geven van de positie van prins Bernhard en van de wenselijkheid om een Chef van de Generale Staf te benoemen.

Wat de prins betrof, was het gehele kabinet met Meynen van oordeel dat aan diens positie als Bevelhebber der Nederlandse Strijdkrachten zo spoedig mogelijk een einde moest worden gemaakt – het werd onwenselijk geacht dat een lid van het koninklijk huis gehandhaafd zou worden op een executieve post waar zijn optreden aanleiding kon geven tot velerlei kritiek. Hier had Meynen als oplossing voor bedacht dat de prins, voor wie hij een nieuwe zinvolle taak noodzakelijk vond, benoemd zou worden tot inspecteur-generaal van de Koninklijke Landmacht³ – aanvankelijk verzette de koningin zich tegen dat denkbeeld maar begin september deed zij Meynen weten dat zij bereid was, de benoemingsvoordracht te tekenen, evenwel op voorwaarde dat binnen vier maanden zou blijken dat een 'vernieuwd' leger in opbouw was; bleek dat niet, dan zou zij er bij de prins op aandringen dat hij ontslag zou nemen. Diens benoeming ging op 13 september '45 in.⁴

Ook ten aanzien van benoeming van een nieuwe Chef van de Generale Staf had de koningin eigen denkbeelden. Als waarnemend Chef fungeerde in mei '45 generaal-majoor Dijkhoorn; diens staf in Den Haag bestond

¹ H. M. Hirschfeld, 4 maart 1961. ² In Den Haag (en vermoedelijk ook elders) deden geruchten de ronde dat de echtgenote van Kruls 'fout' was geweest en dat na de bevrijding een Oostenrijkse militair zich bij haar had verstopt. ³ Het was een titel die al eerder was gebruikt: eind 1813, toen een nieuw leger moest worden opgebouwd, had Willem I als soeverein vorst zijn oudste zoon, de latere koning Willem II, tot inspecteur-generaal (met bevelsbevoegdheid) van alle troepen benoemd. ⁴ De prins is in '46 tevens inspecteur-generaal van de Koninklijke Marine en (na haar oprichting in 1953) van de Koninklijke Luchtmacht geworden; hij heeft zijn militaire functies in 1976 moeten neerleggen, toen gebleken was dat hij in '60 en latere jaren enkele brieven aan leidende functionarissen van de Amerikaanse Lockheed-fabrieken had geschreven die de indruk wekten dat hij van zijn invloed een ongepast gebruik had willen maken. Nadat de zaak door een door de regering ingestelde commissie was onderzocht, erkende de prins in een aan de regering gerichte verklaring d.d. 23 augustus 1976 dat hij de bedoelde brieven nooit had mogen schrijven en dat hij de door de commissie uitgesproken afkeuring aanvaardde.